

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 8Csp/48/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222201655
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Daráková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8222201655.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov v konaní pred sudkyňou JUDr. Andreou Darákovou, v právnej veci žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava - Ružinov, IČO: 31 320 155, právne zastúpený advokátskou kanceláriou: Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., so sídlom Jilemnického 4012/30, 036 01 Martin, IČO: 36 715 352, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., o zaplatenie 178,59 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 106,16 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 106,16 Eur od 28.01.2020 do zaplatenia, a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

Žalobcovi priznáva voči žalovanému 18,88 % nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania, o výške ktorých rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

Žalobou doručenou Okresnému súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) 22.08.2022 sa žalobca (Všeobecná úverová banka, a.s.) domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu 178,59 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy počnúc od 28.01.2020 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že ako veriteľ dňa 16.07.2018 uzavrel so žalovaným „... zmluvu o pôžičke č. 21388186 / 8079807099 (evidenčné číslo zmluvy/ príd. autorizačný kód)“ (ďalej len „úverová zmluva“), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému pôžičku v sume 440,- Eur, na kúpu tovaru (TV), podľa vlastného výberu žalovaného, ktorého kúpna cena bola 440,- Eur, takže žalovaný pri podpise úverovej zmluvy zaplatil akontáciu na kúpnu cenu vo výške 0,00 Eur. Žalovaný sa zaviazal jemu poskytnutú pôžičku splácať v pravidelných 20-tich mesačných splátkach v sume po 25,68 Eur a to až do zaplatenia celkovej sumy pôžičky 513,60 Eur (20 x 25,68). Žalobca v žalobe uviedol, že keďže si žalovaný cit. „... svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve...“ nesplnil, žalobca ako veriteľ ho listom z 27.11.2019 označeným ako predžalobná upomienka, vyzval k úhrade dlžných splátok v dodatočnej lehote a súčasne žalovaného upozornil na možnosť zosplatenia celej pôžičky (úveru) v zmysle dojednania v bode 10.2. úverovej zmluvy. Keďže žalovaný ani v dodatočne jemu poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil, veriteľ 19.01.2020 úver zosplatil, o čom informoval žalovaného listom z 22.01.2020 označeným ako „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“ s tým, že žalobca v žalobe uviedol cit. „Ku zosplateniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty

na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Splátka uvedená v Predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premičacej lehoty.“ Žalobca v žalobe tiež uviedol, že ku dňu podania žaloby žalovaný z jemu poskytnutej pôžičky splatil sumu 333,84 Eur (bez akontácie), pričom cit. „Celkový dlh Žalovaného ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 178,59 Eur.“

Keďže žalovaný ani po zosplatení úveru tento neplatil, žalobca sa tejto pohľadávky voči žalovanému domáha podanou žalobou, pričom si uplatnil nárok na zaplatenie jednako žalovaným neuhradených splátok pôžičky splatných do jej celkového zosplatenia, ako aj úhrady sumy pôžičky po jej zosplatení všetko celkovo v sume 512,43 Eur vrátane akontácie, ako aj nákladov na vymożenie tejto pohľadávky v sume 0,00,- Eur, po odpočítaní sumy 333,84 Eur vrátane akontácie, ktorú sumu z pôžičky do podania žaloby žalovaný už splatil (0-akontácia + 333,84-splátky = 0), takže žalobca sa tak žalobou domáha zaplatenia sumy 178,59 Eur (512,43 + 0 – 333,84) a to spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 28.01.2020, t.j. cit. „...od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti...“ do zaplatenia, pričom žalobca tiež uviedol, že podanou žalobou sa voči žalovanému nedomáha zaplatenia v úverovej zmluve dojednanej zmluvnej pokuty v sume 17,84 Eur.

Prílohou žaloby boli: notárska zápisnica N 3283/2017, NZ 54215/2017, NCRIs 55029/2017 z 11.12.2017; „Zmluva o spotrebiteľskom úvere“ zo 16.07.2018; súhlas žalovaného so spracovaním jeho osobných údajov zo 16.07.2018; „Zmluva o poskytovaní služieb“ zo 16.07.2018; „Predžalobná upomienka“ z 27.11.2019 s doručenkou; „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“ z 22.01.2020 a prehľad splátok a úhrad z úverového účtu žalovaného.

Žaloba s prílohami bola za účelom vyjadrenia doručená žalovanému do vlastných rúk 25.11.2022, avšak do rozhodnutia okresného súdu, žalovaný ostal v konaní pasívnym a k žalobe sa nevyjadril.

V spotrebiteľských sporoch podľa § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v účinnom znení (ďalej len „CSP“) „Súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.“

Podľa § 219 ods. 1 a 3 CSP „Rozsudok súd vyhlasuje vždy verejne a v mene Slovenskej republiky. Pritom uvedie výrok rozsudku spolu s odôvodnením a poučením o odvolaní a o možnosti exekúcie. Vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.“

Okresný súd v danej veci rozhodol a rozsudok dňa 14.02.2023 verejne vyhlásil podľa § 219 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa prvej vety § 219 ods. 3 CSP, za splnenia zákonných podmienok podľa § 297 písm. b) CSP.

Okresný súd vykonal vo veci dokazovanie listinnými dôkazmi priloženými v spise a zistil tento skutkový stav.

Žalobca (E. F. B. G.) ako veriteľ uzavrel so žalovaným 16.07.2018 „Zmluvu o poskytovaní služieb“, predmetom ktorej bolo dojednanie podmienok pri uzatváraní zmlúv medzi veriteľom a žalovaným prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie a následne žalobca uzavrel so žalovaným 16.07.2018 aj „Zmluvu o spotrebiteľskom úvere“ (ďalej len „úverová zmluva“), na základe ktorej žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému pôžičku (úver) v sume 440,- Eur za účelom kúpy tovaru podľa výberu žalovaného (čierna technika-TV-LT 1440), ktorú sumu pôžičky sa žalovaný zaviazal splácať v 20 splátkach po 25,68 Eur mesačne vždy k 20. dňu v mesiaci, počnúc prvou splátkou splatnou 20.08.2018 s termínom jej konečnej splatnosti – neuvedené (v rozhodnom čase uzavretia úverovej zmluvy, tento parameter úveru zákon o spotrebiteľských úveroch nevyžadoval, pozn.) a s dobou trvania cit. „... 20

mesiacov, alebo do splatenia všetkých záväzkov Klienta podľa tejto Zmluvy.“ Celkové náklady, ktoré mal žalovaný za pôžičku (úver) zaplatiť predstavovala suma 73,60 Eur a teda celkovo mal žalovaný zaplatiť sumu 513,60 Eur (440 – istina pôžičky + 73,60– náklady), pri RPMN 20,63 %, priemernej RPMN - neuvedená (v rozhodnom čase uzavretia úverovej zmluvy, tento parameter úveru zákon o spotrebiteľských úveroch nevyžadoval, pozn.) a pri fixnej ročnej úrokovej sadzbe 20,63 %. Podľa dojednania v bode 10.2. úverovej zmluvy, pre prípad omeškania sa dlžníka (žalovaného) so splácaním splátok pôžičky riadne a včas mal veriteľ oprávnenie pôžičku predčasne zosplatiť, podľa podmienok uvedených v § 53 ods. 9 v spojní s § 565 Občianskeho zákonníka. K úverovej zmluve nebolo dojednané poistenie.

Listom označeným ako „Predžalobná upomienka“ z 27.11.2019 žalobca upozornil žalovaného na jeho omeškanie so splácaním splátok pôžičky s aktuálnym nedoplatkom na splátkach aktuálne ku dňu upomienky v sume 77,04 Eur (t.j. 3 mesiace omeškania x 25,68-suma splátky = 77,04) s tým, že cit. „...ak do 05.01.2020 nedôjde k úhrade, veriteľ bude oprávnený úver zosplatiť.“ (list bol žalovanému doručený 04.12.2019), k zosplateniu ktorého napokon žalobca pristúpil a úver zosplatil, ktorú skutočnosť oznámil žalovanému listom z 22.01.2020 označeným ako „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru.“, ktorým žalovanému oznámil, že tak ako ho bol upozornil v predžalobnej upomienke, pristúpil k zosplateniu celého úveru s tým, že ku dňu tohto oznámenia predstavovala celková dlžná suma vrátane príslušenstva sumu 178,61 Eur.

Z prehľadu splátok a úhrad žalovaného uvedených v jeho úverovom účte, mal okresný súd za preukázané, že žalovaný učinil na splatenie jemu poskytnutej pôžičky celkovo 13 splátok v sume po 25,68 Eur, t.j. celkovo tak žalovaný zaplatil už sumu 333,84 Eur (13 x 25,68), pričom žalovaný poslednú splátku zaplatil za mesiac 08/2019 splatnú 20.08.2021 s niekoľko dňovým omeškaním dňa 06.09.2019, avšak splátku splatnú 20.09.2019 žalovaný už nezaplatil.

Podľa § 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) „Spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.“

Podľa § 657 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „v znení účinnom v rozhodnom čase“) „Zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.“

Podľa § 658 ods. 1 OZ v znení účinnom v rozhodnom čase „Pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.“

Podľa § 52 ods. 1 až 4 OZ v znení účinnom v rozhodnom čase „Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.“

Podľa § 53 ods. 1 a 2 OZ v znení účinnom v rozhodnom čase „Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v

neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.“

Podľa § 53 ods. 9 OZ v znení účinnom v rozhodnom čase „Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.“

Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ v znení účinnom v rozhodnom čase „Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.“

Podľa § 565 OZ v znení účinnom v rozhodnom čase „Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.“

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) v znení účinnom v rozhodnom čase „Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.“

Podľa § 1 ods. 8 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov.“

Podľa § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania; veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.“

Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.“

Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

druh spotrebiteľského úveru,

obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu, meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia, dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere, úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, výšku, počet frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť, úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia, právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16, spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.“

Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p), zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm. b) a c) alebo

v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, 18b)
veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.“

Podľa § 19 ods. 1 a 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru sa vypočíta podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2. Na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom zahŕňajúce aj všetky plnenia súvisiace s poskytnutým spotrebiteľským úverom nad rámec poskytnutého spotrebiteľského úveru poukazované veriteľovi alebo akejkoľvek tretej osobe s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere; náklady na vedenie platobného účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, náklady na používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a ostatné náklady na platobné transakcie sa zahrnú do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, ak otvorenie účtu nie je dobrovoľné a náklady na účet neboli zrozumiteľne a samostatne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v akejkoľvek inej zmluve uzavretej so spotrebiteľom. Ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere použijú sa na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov celkové náklady spotrebiteľa podľa prvej vety s výnimkou iných skutočných nákladov, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť predávajúcemu, okrem kúpnej ceny za kúpu tovaru alebo uskutočnenie služieb bez ohľadu na to, či sa operácia vykoná v hotovosti alebo na úver.“

Podľa § 23 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase „Dohľad nad dodržiavaním povinností veriteľa podľa tohto zákona vykonáva Národná banka Slovenska podľa osobitného predpisu, ak odseky 2 až 10 neustanovujú inak.“

Príloha č. 2., v bode II. zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase obsahuje cit. „Dodatočné predpoklady na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov.“

Vykonaným dokazovaním mal okresný súd v prvom rade za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným nepochybne existuje občianskoprávny záväzkový vzťah spotrebiteľského charakteru a to titulom úverovej zmluvy, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou, pretože žalovaný pri jej uzatváraní vystupoval ako spotrebiteľ, keďže mu bola poskytnutá pôžička za iným účelom, ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania a žalobca (veriteľ) pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet jeho podnikania. Žalobca nepopieral postavenie žalovaného v zmluvnom vzťahu ako spotrebiteľa, ani spotrebiteľský charakter úveru. Preto nemôžu byť pochybnosti o použití ustanovení Občianskeho zákonníka na posúdenie náležitostí celej úverovej zmluvy, vrátane podmienok, za ktorých bol úver (pôžička) poskytnutý, ako aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (zákon o spotrebiteľských úveroch).

Na základe preskúmanej úverovej zmluvy, ktorá má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v súlade s cit. § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver (pôžičku) a žalovaný sa zaviazal vrátiť jemu poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Keďže zmluva uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle cit. ustanovení § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa cit. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy.

Súd je povinný skúmať danosť zákonných náležitostí spotrebiteľskej zmluvy za účelom vyváženia nerovnakého (nerovnocenného) postavenia jej zmluvných strán, keďže pre spotrebiteľské zmluvy je vo všeobecnosti charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom spravidla z pozície „slabšej“ zmluvnej strany, nakoľko práve dodávateľ je tvorcom zmluvných podmienok, ktoré sú vopred určené a ktoré spotrebiteľ spravidla nemá možnosť reálne ovplyvniť. Účelom právnej úpravy upravujúcej právne vzťahy spotrebiteľského charakteru je práve vyrovnávať túto nerovnováhu v právnom postavení dodávateľa a spotrebiteľa. Vychádza sa totiž z predpokladu, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Preto okresný súd v záujme naplnenia ochrany spotrebiteľa (žalovaného) preskúmal dôvodnosť žalovaného nároku, najmä v kontexte jeho súladu s príslušnými právnymi normami upravujúcimi ochranu spotrebiteľov a to predovšetkým v tom smere či dotknutá úverová zmluva okrem všeobecných náležitostí podľa OZ obsahuje aj osobitné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere obsiahnuté v cit. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, absenciu ktorých tento zákon v ustanovení cit. § 11 ods. 1 spája s následkom bezúčinnosti a bezplatkovosti úveru.

V kontexte veci je nutným najsamprv uviesť, že v danom prípade si žalobca uplatňuje svoj nárok zo zosplatneného úveru. Zosplatnenie úveru je právom a nie povinnosťou veriteľa (žalobcu), t.j. veriteľ sa môže rozhodnúť či vôbec toto svoje právo realizuje a ak, kedy tak učiní. Proces zosplatnenia pohľadávky vzniknutej na základe zmluvy spotrebiteľského charakteru (čo je aj daný prípad), ktorá bola resp. mala byť splácaná v splátkach, má svoj zákonný postup, ktorý je legislatívne upravený v cit. § 565 OZ v spojení s cit. § 53 ods. 9 OZ, pričom v zmysle tohto postupu sa vyžaduje, aby na zosplatnenie mohla byť použitá iba taká nesplatená splátka, s ktorou je dlžník (spotrebiteľ, žalovaný) v omeškaní minimálne tri mesiace s tým, že navyiac veriteľ (dodávateľ) pred ním zamýšľaným využitím inštitútu zosplatnenia pre takúto splátku, je povinný o tomto svojom zámere úver zosplatniť, v lehote nie kratšej ako 15 dní pred zosplatnením informovať o tom dlžníka (spotrebiteľa) s upozornením na to, že ako veriteľ plánuje využiť inštitút zosplatnenia úveru, pretože dlžník je so splatením splátky, kvôli neuhradeniu ktorej sa stane celý dlh zročným, v omeškaní minimálne tri mesiace. Takže veriteľ sa síce môže rozhodnúť, ktorú z dlžníkom nezaplatených splátok s ktorou by bol dlžník (spotrebiteľ) v omeškaní viac ako 3 mesiace, na zosplatnenie úveru aplikuje, t.j. na zosplatnenie úveru nemusí byť veriteľom zákonite „využitá“ vždy iba prvá dlžníkom nezaplatená splátka nasledujúca po splátke, ktorú dlžník ako poslednú ešte uhradil, avšak o využití tohto zámeru pre nezaplatenie splátky s ktorou je dlžník v omeškaní minimálne 3 mesiace, musí navyiac veriteľ dlžníka informovať v lehote nie kratšej ako 15 dní pred zosplatnením.

V danom prípade z vykonaného dokazovania a to konkrétne z tzv. „Predžalobnej upomienky“ z 27.11.2019 vyplynulo, že žalobca, upozornil žalovaného na možnosť zosplatnenia úveru v čase, kedy bol žalovaný v omeškaní s tromi splátkami v sume 77,04 Eur (3 x 25,68-suma splátky = 77,04), t.j. žalobca síce túto výzvu pred zosplatnením realizoval o mesiac včasnšie, pretože zákon v cit. § 53 ods. 9 OZ nepojednáva o zosplatnení pre omeškanie s tromi splátkami, ale pre minimálne trojmesačné omeškanie s jednou splátkou, čo je rozdiel [napr. v danom prípade aj podľa výpisu z úverového účtu žalovaného v mesiaci 08/2019 (aj keď s pár dňovým omeškaním) žalovaný ešte splátku zaplatil, ale v mesiaci 09/2019 a to k 20.09.2019 ju už nezaplatil a teda s touto splátkou za mesiac 09/2019 by sa žalovaný dostal do trojmesačného omeškania až v mesiaci 12/2020 (t.j. 20.10.2019 – prvý mesiac omeškania po splatnosti; 20.11.2019-druhý mesiac omeškania a 20.12.2019-tretí mesiac omeškania), avšak predmetná výzva bola žalobcom realizovaná už 27.11.2019, kedy žalovaný mohol byť síce v omeškaní s tromi splátkami, ale nebol v trojmesačnom omeškaní so splátkou za 09/2019, kvôli ktorej k zosplatneniu došlo, takže transparentnejším by bolo, keby žalobca predmetnú výzvu pred zosplatnením realizoval až po trojmesačnom omeškaní spotrebiteľa so splátkou, kvôli ktorej sa stane úver zosplatneným (v danom prípade až po 20.12.2019), avšak ani žalobcom zvolený postup nie je v rozpore so zákonom, pretože ten explicitne nepojednáva, kedy konkrétne má veriteľ výzvu pred zosplatnením realizovať, len v cit. § 53 ods. 9 OZ vyžaduje, aby bol úver zosplatnený pre splátku, s ktorou by bol spotrebiteľ v omeškaní minimálne tri mesiace a súčasne, aby o zámere úver zosplatniť veriteľ spotrebiteľa informoval minimálne 15 dní vopred, tj. zákon vyžaduje dodržanie minimálne týchto lehôt (3 mesiace omeškanie + min. 15 dní) pred zosplatnením.

Z vykonaného dokazovania je zrejмым, že v danom prípade bola na zosplatnenie využitá splátka splatná 20.09.2019, takže pri zmluvne dojednanej splatnosti splátok vždy k 20. dňu v mesiaci k jej trojmesačnému omeškaniu po lehote jej splatnosti mohlo tak dôjsť najskôr 20.12.2019 [20.10.2019-

jeden mesiac omeškania odo dňa jej splatnosti; 20.11.2019-druhý mesiac omeškania odo dňa jej splatnosti a 20.12.2019-tretí mesiac omeškania odo dňa jej splatnosti, pozn.], po ktorom trojmesačnom omeškaní muselo nasledovať ešte upozornenie žalovaného žalobcom na ním zamýšľané využité inštitútu zosplatnenia v lehote nie kratšej ako 15 dní pred zosplatnením, takže lehota procesu pred zosplatnením by tak uplynula najskôr 04.01.2020 (t.j. 20.12.2019 + 15 dní), po uplynutí minimálne ktorej už veriteľ mohol úver zosplatiť, pričom veriteľ (žalobca) v zmysle „Predžalobnej upomienky“ poskytol žalovanému lehotu na zaplatenie pred zosplatnením do 05.01.2020, t.j. v súlade s vyššie uvedenou zákonnou lehotou, ku ktorému zosplatneniu napokon došlo až 19.01.2020, takže zákonné lehoty pred zosplatnením boli žalobcom dodržané a nárok žalobcu nie je ani premlčaný, keďže od splatnosti splátky, kvôli ktorej k zosplatneniu došlo, tj. od 20.09.2019 by trojročná premlčacia lehota uplynula najskôr 20.09.2022, avšak žaloba bola podaná pred uplynutím tejto lehoty a to už 22.08.2022 a teda včas.

Pokiaľ ide o náležitosti úverovej zmluvy zo 16.07.2018, okresný súd má za to, že v tejto úverovej zmluve absentuje jej podstatná náležitosť podľa cit. § 9 ods. 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch, v súvislosti s v úverovej zmluve uvedenou ročnou percentuálnou mierou nákladov (RPMN), a to uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, resp. priamo v úverovej zmluve absentuje prehľadné uvedenie na jednom mieste všetkých predpokladov, ktoré boli žalobcom použité pri výpočte RPMN, ktorá vyjadruje reálnu cenu spotrebiteľského úveru a je kľúčovým ukazovateľom pre porovnanie výhodnosti úverov od rôznych úverových inštitúcií. Je to teda pre spotrebiteľa najdôležitejší ukazovateľ ceny úveru, pretože okrem úrokovej miery v sebe zahŕňa aj ďalšie iné poplatky súvisiace s úverom ako napr. poplatok za vybavenie úveru, poistenie úveru, ak je podmienkou pre získanie výhodnejšieho úveru a iné, prepočítané na jeden kalendárny rok. Inými slovami RPMN vyjadruje celkové náklady, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za požičanú sumu, keďže zohľadňuje nielen úrok, ale aj ostatné poplatky súvisiace s úverom. Okresný súd má za to, že v danom prípade v úverovej zmluve nie sú v súlade s dikciou cit. § 9 ods. 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch prehľadne na jednom mieste uvedené všetky potrebné údaje, žalobcom (dodávateľom) použité pre výpočet RPMN, pretože nie je úlohou spotrebiteľa hľadať a „pátrať“ v úverovej zmluve, či táto obsahuje všetky potrebné údaje pre výpočet RPMN, o ktorých spotrebiteľ napokon ani len nemá vedomosť, ktoré všetky údaje to sú (teda nevie ani ktoré má hľadať) a aj preto spotrebiteľ má mať prehľadne a na jednom mieste sprístupnené všetky tieto vstupné údaje k výpočtu RPMN použité. S poukazom na cit. § 9 ods. 2 písm. h), § 19 ods. 1, 2 a § 23 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase, má okresný súd za to, že zákon o spotrebiteľských úveroch v rozhodnom čase uzavretia úverovej zmluvy vyžadoval, aby v úverovej zmluve boli uvedené nie len predpoklady na výpočet RPMN, ale aj samotný jej výpočet, pretože, ako sa z citovaných noriem javí, výpočet RPMN nie je len internou záležitosťou dodávateľa (veriteľa), ktorý by mal v úverovej zmluve uviesť už len výsledok tohto svojho výpočtu, ale tento výpočet má byť transparentným (prehľadným) s komplexným uvedením vstupných premenných na jej výpočet použitých (aby aj spotrebiteľ vedel ktoré z množstva údajov uvedených v úverovej zmluve sú práve tými, ktoré sú pre výpočet RPMN dôležité), tak aby tento výpočet bol odkontrolovateľným nie len samotným spotrebiteľom v čase uzavretia úverovej zmluvy, ale hlavne a predovšetkým, aby bol odkontrolovateľným aj hocikedy späťne kontrolným orgánom za účelom zistenia, ako a či dodávateľ (veriteľ) v ktoromkoľvek čase postupoval pri výpočte RPMN v súlade so zákonom. Ak by totižto tomu tak nebolo a platilo by, že zákonu by bolo dané zadosť, ak by údaje použité pre výpočet RPMN, boli uvedené v úverovej zmluve a to na jej rôznych miestach, za ktoré údaje možno považovať výšku úveru, výšku splátky, ich periodicitu a počet, ktoré údaje sú v zmysle cit. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch obligatónymi náležitosťami úverovej zmluvy už podľa písmen e) a i) tohto ustanovenia, tak potom by zákonodarca logicky nevyžadoval výpočet RPMN a tieto k výpočtu RPMN použité údaje duplicitne aj podľa písmena h) cit. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase a už vôbec by neuvádzal v prílohe tohto zákona aj vzorec resp. rovnicu tohto výpočtu RPMN s odkazom na jeho aplikáciu podľa cit. § 19 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom čase. Samozrejme podľa okresného súdu, aj v tomto prípade platí pri pochybnostiach o obsahu úverových zmlúv, všeobecné výkladové pravidlo uprednostňujúce výklad pre spotrebiteľa priaznivejší.

Inými slovami, keďže údaje k výpočtu RPMN sú obligatónymi (povinnými) náležitosťami úverovej zmluvy už podľa iných písmen cit. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, tak ak by zákonodarca v záujme ochrany spotrebiteľa nechcel aby boli tieto údaje opakované a pokope uvedené aj na mieste úverovej zmluvy, kde sa pojednáva o výpočte RPMN, tak ustanovenie cit. § 9 ods. 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch, by bolo nadbytočným a do zákona by ho nedával, avšak zákonodarca majúť

na zreteli ochranu spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, aby nenechal spotrebiteľa tápať a samého si vyhľadávať na iných miestach úverovej zmluvy a dosadzovať do vzorca údaje k výpočtu RPMN, v zmysle cit. § 9 ods. 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch, explicitne vyžadoval, aby tieto údaje boli aj na inom mieste úverovej zmluvy pokope, ako údaje použité k výpočtu RPMN. To znamená, že v danom prípade nie je vytykaným nedostatkom to, žeby sa v preskúmvanej úverovej zmluve nenachádzali údaje k výpočtu RPMN, ale to, že tieto údaje nie sú sumarizované v úverovej zmluve na jednom mieste, aby bolo zrejmým, ktoré údaje a v akých ich parametroch boli na výpočet RPMN použité.

Napokon uvedený záver okresného súdu korešponduje aj so stanoviskom Krajského súdu v Prešove vysloveným v rozhodnutí sp. zn. 18 CoCsp 51/2021 z 31.05.2022, od ktorého záveru okresný súd nevidí dôvod na odklon a podľa ktorého cit. „Zákonodarca požaduje, aby boli v zmluve uvedené len predpoklady použité na výpočet tejto RPMN. Je však potrebné uviesť, ktoré údaje sú relevantné pre výpočet, a teda pre výšku RPMN, že vychádza sa pri v tomto údaji z výšky úveru, počtu splátok, výšky mesačnej splátky, či už s poistením alebo bez poistenia a podobne a tieto predpoklady pre výpočet RPMN musia byť v zmluve uvedené bez ohľadu na to, že jednotlivé tieto údaje sú v zmluve uvedené, ale len preto, že predstavujú inú povinnú náležitosť zmluvy. Napríklad výška úveru je povinná náležitosť uvedená v § 9 ods. 2 písm. g/, výška a počet splátok v § 9 ods. 2 písm. l/ citovaného zákona. Logickým výkladom týchto ustanovení je možné dospieť k záveru, že splnením povinnej náležitosti zmluvy vo forme uvedenia všetkých predpokladov použitých pre výpočet RPMN nie je, ak jednotlivé údaje potrebné pre výpočet RPMN sú v zmluve uvedené ako iná jej povinná náležitosť, inak by zákonodarca nemal dôvod duplicitne uvádzať pri absencii týchto jednotlivých povinných náležitostí, či už ohľadom výšky úveru alebo výšky a počtu mesačnej splátky, ale aj ohľadom uvedenia všetkých predpokladov pre výpočet RPMN sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.“

Vo vzťahu k skutočnosti, že predmetný výpočet by sa mal nachádzať v samostatnom dokumente označenom ako „Štandardné Európske informácie o spotrebiteľskom úvere“ (v danom prípade ani nebol predložený, pozn.), okresný súd uvádza, že v danom prípade sa jedná iba o predzmluvný formulár pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľskom úvere, ktorý však veriteľa (dodávateľa) nezbavuje povinnosti predmetnú náležitosť uviesť aj priamo v samotnej úverovej zmluve, tak ako to vyžaduje imperatívna zákonná dikcia § 9 ods. 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré ustanovenie vyžaduje, aby táto náležitosť bola obligatórnou náležitosťou bezprostredne spotrebiteľskej zmluvy podpísanej oboma zmluvnými stranami a nie iných, vznik úverového vzťahu „sprevádzajúcich“ formulárov, či žiadostí.

Na tomto mieste okresný súd považuje za potrebné podotknúť, že keďže RPMN je uvedená v úverovej zmluve identickým číslom ako aj fixná úroková sadzba a to číslom 20,63%, je z toho aj bez akéhokoľvek výpočtu zrejmým, že v danom prípade boli jedinými nákladmi úveru iba dojednané úroky bez akýchkoľvek poplatkov. Ak by teda okresný súd dospel k záveru, že v úverovej zmluve zo 16.07.2018 absentuje iba táto jedna zákonná náležitosť spočívajúca v absencii výpočtu RPMN v úverovej zmluve, tak vzhľadom na uvedené okolnosti veci, by zvažoval svoj záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, pretože v konkrétnych okolnostiach veci by tak požadovaný výpočet RPMN priamo v úverovej zmluve bolo možným považovať ako formalistický prístup posudzovania obsahu úverovej zmluvy s neprimerane prísnu sankciou pre dodávateľa spočívajúcou v strate zisku, avšak keďže okresný súd v danom prípade zistil aj ďalšie nedostatky úverovej zmluvy (viď. ďalej), dospel k záveru, že v súhrne týchto nedostatkov, prispela aj táto absentujúca zákonná náležitosť k dôvodnosti záveru okresného súdu o bezpoplatkovosti a bezúročnosti tohto úveru.

Ďalej je okresný súd názoru, že v úverovej zmluve dohodnutý úrok z úveru vo výške 20,63 % ročne, nemožno považovať za úrok, ktorý by bol v súlade dobrými mravmi a to jednako z dôvodu, že v čase uzavretia úverovej zmluvy podľa prehľadu Národnej banky SR [<https://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/financne-trhy/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-bank/>], výška úrokových sadzieb pri spotrebiteľských úveroch od 1 do 5 rokov (v danom prípade 20 mesiacov) predstavovala pri nových obchodoch bánk uzatváraných v tom čase 5,04 % ročne, t.j. v danom prípade dojednaný úrok o viac ako 200% prevyšuje sadzby úrokov pri úveroch poskytovaných v čase uzavretia dotknutej úverovej zmluvy medzi klientmi a bankami, takže pokiaľ v zmluve medzi účastníkmi bola stanovená výška úrokovej sadzby na 20,63 % ročne, tak ide o neprimerane vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore s dobrými mravmi a preto okresný súd úverovú zmluvu v časti povinnosti platenia úrokov považoval aj za absolútne neplatný právny úkon podľa § 39 Občianskeho zákonníka. V danom prípade v súlade s judikatúrou (napr. Krajský súd v Prešove sp. zn. 8Co/112/2014 z 18.12.2014) je možné síce konštatovať, že úrok, ktorý

by aj prevyšoval jeho priemernú výšku v rozhodnom čase, by síce mohol byť akceptovateľný, ale len za predpokladu, žeby dodávateľ preukázal, z akého dôvodu navrhol úrok v určitej výške a či konkrétne okolnosti prípadu a situácia spotrebiteľa boli takého charakteru (napríklad také rizikové), že vyžadovali stanovenie určitej úrokovej sadzby, avšak pokiaľ v tomto smere nebudú preukázané žiadne okolnosti odôvodňujúce iný záver a teda žalobca žiadne takéto okolnosti netvrdí, možno mať za to, že úver s úrokovou sadzbou v dôsledku ktorej táto prekročila o viac ako 200% v rozhodnom čase pre obdobné prípady priemernú úrokovú sadzbu, je v rozpore s dobrými mravmi. Vzhľadom na uvedené, okresný súd aj v tomto prípade, keďže žalobca netvrdil, ani nepreukázal v okolnostiach veci potrebu, resp. dôvodnosť stanovenia úrokovej sadzby až 20,63 % ročne, považuje tento úrok za dojednaný v rozpore s dobrými mravmi, t.j. jeho dojednanie v tejto výške je neprijateľnou podmienkou a teda neplatné, preto má okresný súd za to, že v úverovej zmluve absentuje jeho uvedenie tak, ako to požaduje cit. § 9 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch (napr. Krajský súd v Trenčíne sp. zn. 17Co/313/2010 mal za úroky nezodpovedajúce dobrým mravom úroky vo výške 24 % ročne, Krajský súd v Prešove sp. zn. 3Co/67/2008 úroky nad 25 %, Najvyšší súd SR sp. zn. 1MCdo/1/2009 úroky vo výške 60 % a ďalšie napr. Najvyšší súd SR sp. zn. 5Cdo/26/2011; Krajský súd v Prešove sp. zn. 8Co/116/2014 a pod.).

Na základe vyššie uvedených dôvodov a pri aplikácii citovaných právnych predpisov dospel okresný súd k záveru, že úverová zmluva zo 16.07.2018 neobsahuje vôbec alebo neobsahuje správne zákonné náležitosti ustanovené cit. § 9 ods. 2 písm. g) a h) zákona o spotrebiteľských úveroch, čo v zmysle cit. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch má za následok, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalovanému na základe tejto úverovej zmluvy je bezúročný a bez poplatkov, preto okresný súd v tejto časti (úrokov) žalobu zamietol.

Z dôvodu záveru, že úver je bezúročný a bezpoplatkový, boli všetky žalovaným doposiaľ učené platby započítané v prospech splatenia istiny jemu poskytnutého úveru, preto okresný súd priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na zaplatenie sumy žalovanému reálne poskytnutej istiny úveru po odpočítaní toho, čo žalovaný už splatil. Žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 440,- Eur (bez akontácie), z ktorej sumy žalovaný splatil sumu 333,84 Eur (bez akontácie), teda rozdiel predstavuje 106,16 Eur (440 – 333,84).

Podľa prvej vety § 517 odsek 1 OZ v znení účinnom ku dňu omeškania „Dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.“

Podľa § 517 odsek 2 OZ v znení účinnom ku dňu omeškania „Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.“

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu omeškania „Výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.“

Vo vzťahu k žalobcom uplatnenému úroku z omeškania pokiaľ ide o zaplatenie istiny poskytnutého úveru, má okresný súd za to, že žalovaný sa so splnením svojho záväzku na jej vrátenie dostal do omeškania už deň po zosplatení úveru, ku ktorému došlo 19.01.2020, avšak keďže žalobca sa jeho priznania domáha až od šiesteho dňa po oznámení tohto zosplatenia žalovanému, okresný súd v záujme nerozhodnúť ultra petitem, žalobcovi priznal aj nárok na úroku z omeškania od 28.01.2020 do zaplatenia a to v súlade s aktuálnymi sadzbami zákonných úrokov z omeškania pre občianskoprávne vzťahy ku dňu omeškania, vo výške 5 % ročne z okresným súdom ustálennej dlžnej sumy istiny nesplateného úveru a vo zvyšku prevyšujúcom tento žalobcom uplatnený nárok, okresný súd žalobu zamietol.

Podľa § 232 ods. 3 CSP „Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.“

Okresný súd v danom prípade vzhliadol potrebu prihliadnuť na mimoriadnu situáciu v súvislosti s následkami pandémie nebezpečnej nakažlivej choroby, kedy množstvo ľudí prišlo o prácu a nemá pravidelný príjem alebo ho má v zníženej miere za situácie, kedy musia zabezpečovať primárne základné životné potreby, s prihliadnutím na aktuálnu situáciu spojenú s prudkým zvyšovaním nákladov na energie v dôsledku pandemickej situácie, ako aj aktuálnej vojnovnej situácie, preto okresný súd považuje za odôvodnené v tejto situácii, využívať jemu zákonom dané oprávnenie predĺžiť lehotu na priznané plnenie, a z tohto dôvodu okresný súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi jemu prisúdenú čiastku, v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP „Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.“

Podľa § 262 ods. 1 CSP „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.“

Podľa § 262 ods. 2 CSP „O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

Týmto rozhodnutím sa konanie končí, preto okresný súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania a to podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalobca sa v predmetnom konaní domáhal zaplatenia sumy 178,59 Eur, pričom úspech mal v časti o zaplatenie 106,16 Eur, t.j. úspech mal v rozsahu 59,44 % a neúspech v rozsahu 40,56 %, pričom rozsahu úspechu žalobcu korešponduje na druhej strane neúspech žalovaného a opačne. Vzhľadom na uvedené, tak okresný súd v konaní pomerne úspešnejšiemu žalobcovi priznal voči pomerne neúspešnejšiemu žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 18,88 % (59,44 % - 40,56 %). O výške náhrady trov konania rozhodne okresný súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.